

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **Mgr. M. K.**, bývajúceho v B., proti odporcovi **Sociálnej poisťovni**, so sídlom v Bratislave, 29. augusta č. 8, **o určenie, že invalidita navrhovateľa je v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom a iné**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 8 C 559/2004, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 13. novembra 2007, sp. zn. 5 Co 533/06, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky

1. **z r u š u j e** uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. novembra 2007 sp. zn. 5Co 533/06

a/ v časti, ktorou zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 8. septembra 2006 č. k. 8 C 559/2004 - 85 v rozsahu zamietnutia návrhu na náhradu za stratu na zárobku od 1. augusta 2003 do 31. decembra 2003 s úrokom z omeškania týkajúcim sa tejto náhrady, konanie o tejto časti návrhu /veci/ zastavil a postúpil na rozhodnutie Sociálnej poisťovni v Bratislave,

b/ vo výroku o trovách konania;

2. vracia vec v rozsahu zrušenia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie;
3. odmieta dovolanie navrhovateľa, pokiaľ smeruje proti zvyšnej časti uznesenia Krajského súdu v Bratislave z 13. novembra 2007 sp. zn. 5Co 533/06.

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojím návrhom (po jeho zmene a doplnení) domáhal, aby súd vydal jednak určovací výrok a jednak rozhodol o peňažnom plnení. Pokiaľ ide o určovací výrok, žiadal súd o určenie, že invalidný dôchodok priznaný mu odporcom od 1. augusta 2003 (z následného spresnenia navrhovateľa vyplynulo, že mu ide o určenie, že jeho invalidita) je v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom, ktorý utrpel 19. júla 2002; určovací návrh odôvodňoval tým, že invalidita mu nebola priznaná v súvislosti s jeho pracovným úrazom. Pokiaľ ide o peňažné plnenie, žiadal o uloženie povinnosti odporcovi nahradiť mu stratu na zárobku (rozdiel) za obdobie od 1. augusta 2003 do 31. decembra 2003 v celkovej sume 81 470 Sk a od 1. januára 2004 platiť mu úrazovú rentu v príslušnej výške; zároveň požadoval aj o 17,6 % úrok z omeškania.

Okresný súd Bratislava I (súd prvého stupňa) rozsudkom z 8. septembra 2006 č. k. 8C 559/2004-85 celý návrh zamietol a o trovách konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. V odôvodnení rozhodnutia, pokiaľ ide o zamietajúci výrok, zdôraznil, že nemá právomoc rozhodovať o tom, či invalidita navrhovateľa nastala následkom pracovného úrazu, keď o tejto skutočnosti je oprávnený rozhodovať odporca a až po podaní opravného prostriedku proti jeho rozhodnutiu o uznaní invalidity môže túto skutočnosť podľa ustanovenia § 122 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení s poukazom na ustanovenie § 244 a nasl. O.s.p. preskúmať vecne a miestne príslušný súd, ktorým je Krajský súd v Bratislave. Na základe takéhoto posúdenia považoval určovací návrh za nedôvodný. Zamietnutie návrhu aj vo zvyšku založil na úvahe, že všetky vymáhané finančné požiadavky navrhovateľa voči odporcovi sa odvíjajú od spomenutého určovacieho návrhu, ktorý je nedôvodný, preto je nedôvodný návrh v celom rozsahu. Výrok o trovách konania oprel o aplikáciu § 150 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave (odvolací súd) na odvolanie navrhovateľa uznesením z 13. novembra 2007 sp. zn. 5Co 533/06 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a konanie zastavil s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená na rozhodnutie Sociálnej poisťovni v Bratislave; žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na ustanovenie § 272 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., z ktorého vyvodil, že náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity sa považuje od 1. januára 2004 za úrazovú rentu. Podľa odvolacieho súdu právomoc rozhodovať o úrazovej rente nie je daná

všeobecným súdom, pretože o úrazovej rente musí v prvom rade vydať rozhodnutie Sociálna poisťovňa a o opravnom prostriedku proti jej rozhodnutiu majú právomoc konať súde v správnom konaní. Správcom objemu finančných prostriedkov určených na úrazovú rentu sa od 1. januára 2004 stala Sociálna poisťovňa, ktorá ako správca týchto finančných prostriedkov logicky od uvedeného dátumu je právomocná rozhodovať aj o priznaní či nepriznaní jednotlivých dávok konkrétnym osobám. Po 31. decembri 2003 všeobecné súde nemajú právomoc rozhodovať na návrh zamestnanca o priznaní či nepriznaní úrazovej renty, ale o jej priznaní rozhoduje v prvom stupni Sociálna poisťovňa. Z dôvodu absencie základnej podmienky konania a to právomoci súdu vo veci rozhodovať zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a konanie zastavil s tým, že po právoplatnosti uznesenia bude vec postúpená na rozhodnutie Sociálnej poisťovni v Bratislave (§ 103, § 104 ods. 1 O.s.p.). Výrok o trovách konania odôvodnil ustanoveniami § 224 ods. 1 a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu /v celom rozsahu/ podal navrhovateľ dovolanie. Navrhol zrušiť rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie o určení, že invalidita navrhovateľa je v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom z 19. júla 2002, poukázuc aj na ďalšiu časť žaloby - ohľadom peňažného plnenia. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd nevykonal, resp. nechcel vykonať základný právny rozbor problému a to, že žaloba je špecifikovaná na určenie, že invalidita je v príčinnej súvislosti s pracovným úrazom a nie na plnenie z titulu úrazovej renty. Namietal, že v odvolacom konaní boli opakovane hrubo a bezdôvodne porušené jeho zákonné práva na výsluch svedkov, nebol akceptovaný ani súdnoznalecký posudok a ani judikáty Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uvádzané v odvolaní a týkajúce sa právomoci súdu vo veciach náhrady za stratu na zárobku (konkrétne poukázal na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. apríla 2005 sp. zn. 4 Rks 1/05 a z 25. júla 2006 sp. zn. 4Ndc 94/2006). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namieta odňatie možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p..

Odporca sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p. Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, lebo nejde o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 O.s.p., ale ani o potvrdzujúce uznesenie (patriace do niektorej z kategórii potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.). Dovolanie preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Dovolací súd - vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť - preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., ktoré pripúšťa dovolanie proti rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných v ňom vymenovaných procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne osadeným súdom). Vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a ani nevyšli najavo v dovolacom konaní. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť.

S prihliadnutím na obsah dovolania dovolací súd osobitne skúmal, či postupom súdu nedošlo k odňatiu možnosti účastníka konania (navrhovateľa) pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký vadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O postup odnímajúci účastníkovi možnosť konať pred súdom ide tiež v prípade, keď súd zastaví konanie pre nedostatok právomoci súdu, hoci právomoc súdu v prejednávanej veci

v skutočnosti daná je. Dovolateľ v dovolaní uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a tvrdil, že v konaní došlo k uvedenej vade.

Právomoc sa všeobecne posudzuje ako oprávnenie určitého štátneho orgánu (v tomto prípade súdu) riešiť otázky, ktoré sú zákonom zverené do jeho kompetencie. Právomoc súdov vymedzuje ustanovenie § 7 Občianskeho súdneho poriadku. V zmysle § 7 ods. 1 O. s. p. súdy v občianskom súdnom konaní prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. Podľa § 7 ods. 2 O. s. p. súdy v občianskom súdnom konaní preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. V zmysle § 7 ods. 3 O. s. p. iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon.

Danosť súdnej právomoci je jednou z prvoradých procesných podmienok (§ 103 O.s.p.). Jej splnenie skúma súd ex offio v každom štádiu konania a na každom stupni rozhodovania. Podľa § 104 ods. 1 druhá veta pred bodkočiarkou O.s.p., ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu.

Pre vyriešenie otázky, či konkrétna právna vec patrí do právomoci súdu, je vždy nevyhnutné zistenie, z ktorého právneho vzťahu navrhovateľ vyvodzuje žalobou uplatnený nárok, resp. nároky (predmet súdneho konania).

Nároky zamestnanca vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania prejednávali a rozhodovali súdy ako spory vyplývajúce z pracovnoprávneho vzťahu (§ 7 ods. 1 O. s. p.). Išlo o nároky na náhradu za stratu na zárobku alebo za stratu na dôchodku, za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, účelne vynaložené náklady spojené s liečením a vecnú škodu (§ 198 ods. 1 písm.

a/ - d/ Zákonníka práce – zák. č. 311/2001 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2003, ďalej len „Zákonník práce“).

Zákonom č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon“) došlo k viacerým zmenám, ktoré sa okrem iného týkali aj oblasti právomoci súdov v týchto veciach. Z derogačného ustanovenia § 294 bod 27 zákona vyplýva, že (okrem iného) boli zrušené ustanovenia § 198 ods. 1 písm. a/ - c/, ako aj ustanovenia § 199 až § 213 Zákonníka práce. Jediným nárokom upraveným v Zákonníku práce z titulu pracovného úrazu alebo choroby z povolania zostala vecná škoda; ostatné nároky sú upravené v zákone, pričom nároku za stratu na zárobku alebo stratu na dôchodku zodpovedajú nároky na úrazový príplatok (§ 85 a nasl. zákona), resp. nárok na úrazovú rentu (§ 88 a nasl. zákona), nároku na náhradu nákladov na výživu pozostalých (§ 204 ods. 1 písm. c/ Zákonníka práce) zase zodpovedá nárok na pozostalostnú úrazovú rentu (§ 92 a nasl. zákona) a pod.

Od účinnosti novej právnej úpravy, t. j. od 1. januára 2004 o uvedených nárokoch (ako aj o ďalších úrazových dávkach uvedených v štvrtej hlave prvej časti zákona) rozhoduje Sociálna poisťovňa, ktorej právomoc na prejednanie a rozhodovanie v týchto veciach vyplýva z ustanovenia § 177, podľa ktorého na konanie vo veciach sociálneho poistenia sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne. Ide o konanie v dávkových veciach v zmysle ustanovenia § 172 ods. 3 písm. a/ zákona.

Je treba však upozorniť, že právomoc súdu (nie Sociálnej poisťovne) je daná na konanie a rozhodovanie vo veciach zvýšenia (v prípadoch hodných osobitného zreteľa) náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 136/2007 z 11. decembra 2007, publikovaný v časopise Zo súdnej praxe v čísle vydania /zväzku/ 1 ročník 2008 na strane 13 pod poradovým /publikačným/ číslom: 5/2008).

Právomoc Sociálnej poisťovne nie je daná ani na rozhodovanie o nárokoch na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo

čiasťočnej invalidity, na náhradu za stratu na dôchodku a na náhradu nákladov na výživu pozostalých, o ktorých treba rozhodnúť podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 (§ 272 ods. 5, 6 Zákona o sociálnom poistení); o týchto nárokoch rozhodoval vždy súd ako o spore z pracovného vzťahu (§ 7 ods. 1 O. s. p.). Tento záver je v zhode s obsahom spoločného stanoviska občianskoprávneho kolégia a správneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k niektorým otázkam právomoci súdu na rozhodovanie o odškodňovaní pracovných úrazov a chorôb z povolania, ktoré je publikované pod č. 27 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky – zošit 4/2006.

Judikatúra publikovaná po uverejnení tohto spoločného stanoviska uvedený záver ďalej potvrdzovala. Možno poukázať napr. na uznesenie z 30. septembra 2005 sp. zn. 4 Rks 2/2005, ktoré bolo publikované pod č. 59 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky - zošit 6/2006, kde Najvyšší súd Slovenskej republiky uviedol, že právomoc Sociálnej poisťovne nie je daná vo veciach nárokov na náhradu za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity, na náhradu za stratu na dôchodku a na náhradu nákladov na výživu pozostalých, o ktorých treba rozhodnúť podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 (§ 272 ods. 5, 6 Zákona o sociálnom poistení), nakoľko o týchto nárokoch rozhodoval vždy súd ako o spore z pracovného vzťahu (§ 7 ods. 1 O. s. p.) a o týchto nárokoch sa v zmysle novej právnej úpravy už nerozhoduje.

Treba dať osobitne do pozornosti, že výslovné uvedenie právomoci súdov pri rozhodovaní o. i. o náhradách za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti (§ 272 ods. 9, 10 zák. č. 461/2003 Z. z. v znení zák. č. 310/2006 Z. z.) zakotvil zákonodarca do odseku 11 § 272 (zákonom č. 677/2006 Z. z.) práve z dôvodu, aby touto (už) jednoznačnou zákonnou úpravou zamedzil vzniku pochybností o tom, ktorý štátny orgán je vecne príslušný na rozhodovanie sporov o týchto nárokoch.

Od doteraz uvedených záverov nie je dôvod ustupovať ani vo veci náhrady za stratu na zárobku navrhovateľa od 1. augusta 2003 do 31. decembra 2003; to znamená, že rozhodovanie o takomto nároku nepatrí do právomoci Sociálnej poisťovne, ale je tu daná právomoc súdu. Pokiaľ Krajský súd v Bratislave svojim uznesením z 13. novembra 2007 sp. zn. 5Co 533/06 zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 8. septembra 2006 č. k. 8 C 559/2004 - 85 v časti, ktorou súd prvého stupňa zamietol návrh na náhradu za stratu na zárobku od

1. augusta 2003 do 31. decembra 2003 s úrokom z omeškania týkajúcim sa tejto náhrady, a konanie o tejto časti návrhu /o tomto nároku/ zastavil a v tomto rozsahu postúpil vec na rozhodnutie Sociálnej poisťovni v Bratislave, odňal preto dovolateľovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Názor odvolacieho súdu, že rozhodovať o tomto nároku nepatrí do právomoci súdu, je v rozpore s citovanou právnou úpravou (a jej výkladom, ako už bol v stručnosti podaný v predošlom texte tohto odôvodnenia s odkazom na doterajšiu súdnu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky). Nerešpektovanie danosti právomoci súdu pre tento predmet konania odvolacím súdom zároveň znamená, že korekciu porušených procesných práv navrhovateľa možno v dovolacom konaní docieľiť len zrušením napadnutého uznesenia v tejto časti ako rozhodnutia zaťaženého vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Dovolací súd z týchto dôvodov zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 13. novembra 2007 sp. zn. 5Co 533/06 v časti, ktorou zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava I z 8. septembra 2006 č. k. 8 C 559/2004 - 85 v rozsahu zamietnutia návrhu na náhradu za stratu na zárobku od 1. augusta 2003 do 31. decembra 2003 s úrokom z omeškania týkajúcim sa tejto náhrady, konanie o tejto časti návrhu /veci/ zastavil a postúpil na rozhodnutie Sociálnej poisťovni v Bratislave. Súčasne dovolací súd zrušil uvedené uznesenie odvolacieho súdu aj vo výroku o trovách konania, keďže v prípade tohto rozhodnutia /výroku o trovách konania/, jedná sa o nadväzujúce rozhodnutie - závislý výrok na predošlom rozhodnutí (porovnaj § 242 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). V rozsahu tohto zrušenia dovolací súd vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§243b ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ ale rozhodoval odvolací súd napadnutým uznesením o ďalšom predmete konania (vo vzťahu k návrhu požadujúcemu a/ určenie, že invalidita navrhovateľa je v príčinnej súvislosti s jeho pracovným úrazom, ktorý utrpel 19. júla 2002, a b/ uloženie povinnosti odporcovi od 1. januára 2004 platiť mu úrazovú rentu), neodňal dovolateľovi možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Tento ďalší predmet konania totiž do právomoci súdu nepatrí. Rozhodovanie o invalidite navrhovateľa a o priznaní úrazovej renty patrí do právomoci Sociálnej poisťovne; nepochybil preto odvolací súd, keď v tejto časti rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil, zastavil konanie a vec postúpil Sociálnej poisťovni.

Dovolací súd iba pripomína, že počnúc 1. júnom 1992 pre výšku invalidného dôchodku nie je rozhodujúce, či invalidita vznikla zo všeobecných príčin alebo v súvislosti s pracovným úrazom; ani prípadný záver o invalidite následkom pracovného úrazu by preto

v prípade navrhovateľa neodôvodňoval zvýšenie jeho invalidného dôchodku. V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky podal dostatočne podrobné vysvetlenie už vo svojich uzneseniach z 27. novembra 2008 sp. zn. 4 So263/2007 a z 26. marca 2009 sp. zn. 1 Sdo 5/2009.

V prípade rozhodovania o návrhu na náhradu za stratu na zárobku od 1. augusta 2003 do 31. decembra 2003 (pri posudzovaní dôvodnosti tohto nároku) nie je určujúce rozhodnutie Sociálnej poisťovne; či zdravotné poškodenie navrhovateľa /cievna mozgová príhoda/ z 19. júla 2002 je pracovným úrazom, si ako predbežnú otázku vyrieši sám súd a svoj záver vysvetlí v odôvodnení svojho rozhodnutia (porovnaj m.m. R 26/1976, R 61/1965).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 tretia veta O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. decembra 2010

JUDr. Jana B a j á n k o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta